

f.v. brøðurnir Herluf, Evald og Karl. Karl er kendur frá gamla bókhandli í Havn, og Evald druknaði við Nýggjaberg

náttina. Men tær vóru tó ikki einsamallar. Ein mammusystir kom altíð til teirra.

Ósjónligu hendurnar hjálptu

Daniella var sera dugnalig, ikki bert sum ljósmóður. Hon seymaði og bant alt, sum tey brúktu, og handalagið var av tí besta.

Sunneva heldur, at eitt faðireyga hugdi niður til teirra. Hann, sum sigur seg vera verja hjá einkjum og faðirleysum, gloymdi tey ongantíð.

Ein dagin tær komu úr skúla sigur mamman:

“Nú kundi húsið verið brent niður hjá okkum.” Hon hevði sett eina grýtu útá fyri at smelta gásafeitt. Eldur kom í feittíð, og login stóð næstan upp undir loftið. Mamman var einsamøll í køkinum. Tað var so trongt millum komfýrin og borðið. Login stóð yvir ímóti vindeyganum, so hon slapp ikki út. Hurðarnar vóru afturlatnar. Men við eitt var tann logandi grýtan tikin av komfýrinum og blakað út í túnið. Sunneva minnst væl, at grýtan lá har. Ósjónligar hendir høvdu latið báðar hurðar upp og tikið grýtuna.

Daniella giftist aftur við Meinhart Eivindsson, sum eisini var úr Hvalba. Tað kann verða nevnt, at tað er Ásmund, abbasonur beiggja Meinert, sum er íblástur til hesa frásøgn.

Tey finga tveir synir. Meinhart doyði fleiri ár undan Daniellu, so hon gjørdist einkja tvær ferðir.

Hon helt fram sum ljósmóður til hon gjørdist 70 ár. Men tá var alt blivið so nógv lættari.

Høvdu bæði pengar og ikki

Mamman sat annars hampiliga væl eftir. Pápin hevur átt pengar, so hann sat í nýggjum og góðum húsum. Alt var nýggjort, málað og

betrekt. Tað var ovnur í hvørjum kamari, men tað var tó ikki toilet. Hetta var ikki vanligt tá.

Hvør av døtrunum fekk eina bankabók uppá 800 kr. men hon var bundin til tær vóru 21 ár. Hetta var ikki heilt lítið, tí henda upphædd svaraði til ársløn hjá fiskimanni tá í tíðini. Men upphæddin mátti ikki rørast.

Tað hava verið fátækir dagar. Pápin hevur átt pening tilgóðar hjá Mortensen, sum var reiðari hjá honum. Tey gingu har og keyptu, inntil einki var eftir at keypa fyri.

Tá kundi sparikassabókin verið hent, men amtmaðurin sum umsat hetta, segði nei.

Heta merktist millum annað, tá ið gestir komu á Jóansøku. Teir vóru so fínir, sum Sunneva og tey ikki høvdu ráð til at vera.

Tey liðu tó ikki neyð. Tað var eingin jørð í húsinum. Tískil áttu tey ikki kúgv ella seyð. Mjólkingu tey frá ommuni og abbanum í Froðba. Men tey høvdu tó hønur og skóru eisini torv.

Sum greitt verður frá í eini komandi Miðviku var skiparin á Helenu, sum gekk burtur í 1920, beiggi Poul. Ein beiggi var Tóri. Sagt var í seinastu Miðviku, at menn aftraðu seg at fara við honum, tá tveir av hansara skiparabeiggjum vóru burturgingnir. Men hann førði kortini skip fleiri ár aftaná tað.

Onkuntíð plagdu tey at fara til Hvalbiar at vitja ommuna og abban. Her var gott at vera. Ein pápabeiggja Niels Pauli var virkin í brøðrasamkomuni Vitninum. Hann var kendur fyri at duga so sera væl at syngja.

Fór til amtmannin at arbeiða

Tá ið Sunneva var 14 ár var farið úr skúlanum sum hjá teim flestu. Tá fór hon at arbeiða fisk. Trolarin Leivur Øssurson hjá AT var

kominn, og Sunneva fór til Petur Mohr Dam, sum var formaður í Driftsráðnum, at fáa arbeiði.

Fiskur var eisini at arbeiða úti í Froðba, men lønin var ikki tann stóra, nøkur oyru um tíman. Varð arbeiðt í 10 tímar kundi hetta geva einar 3 kr.

Tann, sum hevði fiskaarbeiðið í Froðba, var Dánjal Mohr Mortensen. Tað var tá vanligt, at fólk tóku fisk uppá seg at vaska. Hann fekk fisikin frá Thomsen og kanska onkrum øðrum. Fiskurin kom út í Froðba við eini jakt, einum lítlum báti.

Fiskurin varð so vaskaður niðri á klettinum fyri síðan at verða turkaður á helluni. Her var gott pláss at breiða fisk á. Hetta gav so arbeiði til konufólkið í Froðba. Ein abbasonur Dánjal Mohr er annars Poul á Kletti.

Stórus munur er á Tvøroyri og Bø, har Sunneva nú býr. Tvøroyri var jú ein stórbýur. Her merktist heldur ikki sørt til klassamun, uttan at hetta tó nervaði so nógv.

Tá ið Sunneva so var 18 ár, fór hon til Havnar, og har kom hon seinni at tæna hjá amtmanninum Hilbert. Tær vóru triggjar gentur, tvær, Aska og Judith, vóru úr Skúvoy. Sunneva var stovugenta. Hinar vóru í køkinum. Her vóru ofta gestir, so tað var nóg mikið at gera.

Sunneva var eisini hjá amtmanninum fyrst undir krígunum, og tá var tað hann, sum veruliga ráddi fyri borgum í Føroyum, nú hann ikki hevði samband við donsku stjórnina. Tí stóð hann mangan eisini fyri skotum. Tað var nógv fundarvirksemi hjá amtmanninum. Hann hevði neyvt samband við bretska konsulin Mason og við teir flokkar, sum myndaðu politiska meirilutan í Føroyum. Her var ofta nógv at tosa um.

Hilbert átti tvey børn, son og dóttir. Tey vóru sera fitt og tey vóru væl uppdrigin. Børnini skuldu seta alt uppá pláss aftur, tá ið tey vóru liðug at spæla um kvöldarnar. Tað var einki við at lata genturnar taka alt upp morgunin eftir.

Fann drong í Havn

Men í Havn lá eisini fyri at hitta dreingir. Eitt kvöldi í dansi hittust Sunneva og Herluf Niclassen úr Miðvági, sum gekk á skiparskúla. Ein systir hansara Signhild var gift við Holgar Bærentsen, so har plagdu hann at halda til.

Tað vardi heldur ikki leingi til tey giftust. Tey fluttu inn til foreldrin hjá honum í Miðvági, meðan tey bygdu, og hann sigldi. Tey finga fyra synir og eina dóttir.

Herluf var sonur Georginu og

Joen Hans Niclassen. Hann var yngstur av fyra systkjum. Hann hevði hug at fara á sjógvin, og 15 ára gamal fór hann til skips við Guiding Star. Skipari var Mourits Niclassen, á Skálalonini. Hann var ein góður skipari, ið dugdi væl at fara við teimum ungu og læra teir.

Eitt tíðarskeið var Herluf og róði út í Grønlandi. Hann fór á skiparaskúla, og síðan gjørdist hann bestimaður hjá John Nielsen í Sandavági við sluppini Elisabeth. John var eisini ein mætur skipari, sum Herluf helt nógv av.

Herluf fór aftur í skúla og tók longdina, sum tað var kallað. Hetta gav møguleikar at føra skip í Grønlandi.

Hann sigldi undir krígunum við Gudrun Zoega og fór við har í 1942. Teir høvdu so ein trolara, Nýggjaberg, men hann fórst undir krígunum við 21 monnum. Ein av hesum var Evald, beiggi Herluf.

Herluf førði so Gudrun Zoega restina av krígunum. Teir vóru ikki

Sunneva tænti hjá amtmanninum Hilbert

úti fyri nøkrum serligum. Men teir royndu eisini at sigla eftir forskriftunum, sjálvt um hetta kundi taka eitt sindur longri tíð.

Bjargingarbragdið við Egil

Herluf fór so við trolaranum Varðberg, sum hann var partaeigari í. Hann var eisini nevndarlimur í mong ár.

Sofus Poulsen, okkara umboð í Aberdeen í eina hálva øld, greiðir frá, at Varðberg kom hagar í oktober 1946 og var vakrasti av øllum teim gomlu trolarunum, sum vit keyptu eftir seinna heimsbardaga. Hann var umvældur í Danmark og Petur Dahl sáli stóð vist fyri tí, sum gjørt var við trolaran. Í Aberdeen fekk hann trolútgerð.

Herluf byrjaði sum dekkari,

bleiv so 2. stýrimaður, síðan 1. stýrimaður og so skipari.

Hann var so skipari í 1949. Í september hetta ár fara teir til Bjarnoyrna á ísfiskaveiðu, og royndu einar 100 fjórðingar norðanfyrir oynna til út í oktober. Tá gera teir klárt at fara til Aberdeen at selja. Men hetta gjørdist ein minniligur túrur.

Herluf greiddi soleiðis frá:

“Eg hevði frívakt, og vit vóru farnir at sigla. Tá kom Jákup Haraldsen, sum var 1. stýrimaður, niður og vakir meg, samstundis sum hann ger mær greitt, at trolarin Egil hevði sent út neyðarkall og bað um hjálp. Hann var farin at leka og var um at søkka. Tað vóru ring veðurlíkindi, kavarak og nógvur vindur. Men her var einki at drála við.

Kós varð sett ímóti Egil og koyrt varð á Varðberg alt hann kundi klára og snórabeint komu teir fram til hann.”

Her tekur Herluf til, at Varðberg hevði ein sera góðan peilara.

Tað var lagt nógv til við hesi

Herluf var sonur Georginu og Joen Hans Niclassen á myndini

undurfullu bjargingini. Varðberg fór so nær Egil, sum tað kundi bera til, og Herluf segði, at tað vóru teir av manningini á Varðberg, sum høvdu hug til at taka hann av ræði, av tí at hann legði so nógv til.

Har vóru góðir menn innan-borða, men tað vóru serliga tveir, sum Herluf setti sítt álit á. Teir vóru 1. stýrimaður Jákup Haraldsen, Jákup á Torvmansbakka og 1. meistarin Jógvan Joensen, Jógvan á Norði, báðir miðvingar. Tveir mans, sum aldri víktu frá har, teir vóru settir. Teir høvdu fylgt honum øll krígsárin og vinmenn vóru teir frá ungum av.

Í tí fjarriti sum kom úr Aberdeen frá føroyska sendimanninum Elias í Rættará, tá ið teir komu hagar, varð sagt, at Varðberg gjørdi eitt bragd, tá

